

373.3.091.2(075)

В 92

Міністерство освіти України
Криворізький державний педагогічний університет

**ВИКЛАДАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ШКОЛИ**

Навчальний посібник

Випуск 4

Кривий Ріг: ПП Видавничий дім

1999

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПО ФОРМУВАННЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ.

(О. М. Драшко).

Однією з найхарактерніших ознак сучасного суспільства життя в Україні є відродження національної культури населення. Позивами такого відродження є поглиблення інтересу дорослих, молодого покоління до історії свого народу, до старовинних національних традицій, до багатючих видів декоративно-прикладного мистецтва.

Не стоять осторонь до цих процесів і вищі навчальні заклади. На заняттях студенти поглиблено вивчають історію рідного краю, знайомляться з роботами педагогів, психологів, філософів, які розглядали питання культури. Так, аспекти розвитку культури досліджували Ю.В.Арутюнов, І.Нечуй-Левицький, І.Удріс та інші.

Кращі зразки створені майстрами минулого й сучасності, несуть в собі могутній потенціал духовності, вони благотворно впливають на почуття студентів, привчають їх до поєднання красивого й корисного в практичній діяльності, спрямовують на повноцінне прилучення до національної культури.

Повноцінний національно-культурний розвиток студентів не може забезпечуватися введенням однієї-двох спеціальних дисциплін, наприклад - народознавства. Бажано щоб в цей процес включалися всі без винятку навчальні дисципліни, як гуманітарного так і природничого циклу.

Особливо великий потенціал у національно-культурному розвитку студентів мають заняття трудового навчання, на яких можна поєднати пізнавально-розвиваючу і практичну діяльність.

Основою для прилучення студентів до надбань національної культури на заняттях є організація занять декоративно-прикладним мистецтвом.

Психолого-педагогічні дослідження доводять, що взаємодія трудової і мистецької діяльності створюють добрі умови для загального розвитку людини. Вони знайомляться з новими трудовими процесами, інструментами, матеріалами, а це значно розширює їх кругозір.

Серед позитивних особливостей даного виду роботи можна визначити відсутність проблем з матеріально-технічного забезпечення, високу можливість оздоблення виробів (вишивкою), придатність до практичного використання, можливість індивідуалізації творчих завдань.

Студенти знайомляться з технічними прийомами і художніми можливостями що до оздоблення виробів враховуючи регіональні особливості вишивки, символіку, самостійно створюють малюнки композицій. Теоретичні знання поєднуються з практичною роботою, оволодівають уміннями та навичками.

Щоб навчальний матеріал більш повно сприймався необхідно враховувати основні принципи:

- елементи кожної окремої роботи: стібки, шви, вишивання хрестом, гладдю повинні спочатку вивчатися на зразках (окремих лоскутах відповідної тканини), а потім на виробі;

- дотримання принципу послідовного та поступового переходу від простого до складного;

- робота повинна бути посиленою, бо тяжка праця, вимагаюча тяжких зусиль, віднімає у студентів бажання до навчання;

- показ кожної роботи необхідно супроводжувати поясненням загальних правил, що забезпечить осмислення сприйняття дій;

- демонстрація операцій повинна бути добре видна в усіх деталях;

- показ трудових дій обов'язково правильний;

- в показі виділяти основне, проводити розчленування операцій на окремі елементи;

- при поясненні зосереджувати увагу студентів на запам'ятовуванні послідовності дій;

- підбір наглядності згідно вивчаємого матеріалу.

Мистецька діяльність студентів в процесі вивчення вишивки ґрунтується на загальних традиціях декоративно-прикладного мистецтва українського народу, тісно пов'язана з народознавчою діяльністю. З практики встановлено, що заняття вишивкою в національному стилі збуджує інтерес студентів до національної культури, сприяє формуванню їх етнічного самоусвідомлення. Доцільно з цього приводу є вислів Л.С.Рубінштейна, що «інтерес - тенденція або скерованість особистості, що полягає у зосередженості її промислів на певному предметі». (1.111).

Таким чином, на заняттях проходить реалізація всіх аспектів державної програми «Освіта», заняття з художньої вишивки позитивно впливають на студентів, у них посилюється інтерес до роботи, яка сприяє у них вихованню відповідальності, працелюбності. Даний вид роботи не вимагає великого матеріально-технічного забезпечення занять.

Організація занять декоративно-прикладним мистецтвом, звичайно, повністю не вирішує національно-культурного розвитку, але збуджує почуття любові до рідної землі.

Література:

1. Рубінштейн С. Л. Основы общей психологии. В 2-х т. - М.: Педагогика, 1989. - Т. 2. - 328 с.